KomenskÃ©ho cesta po stopÃ¡ch vÃ-ry a uÄ•itele nÃ¡rodÅ¯

Tato cesta nás vrátí do dob, kdy hory krkonošské, odlehlé a vzdálené od dÄ›ní v zemi, poskytovaly ochrannou ruku všem, kteÅ™í se dostali do sporu s vládnoucími pány. Mezi tÄ›mi, kteÅ™í po tÅ™icetileté válce museli opustit Ä•es zemÄ› byl i biskup Jednoty Ä•eskobratrské - Jan Ámos Komenský (1592 - 1670).

V letech 1626 aÅ¾ 1628 Komenský nalezl doÄ•asné útoÄištÄ› na zámku v Bílé TÅ™emešné, bývalém panství Adama Zilvára ze Silberštejna, který výraznÄ› podporoval povstání: mobilizoval vojsko, organizoval výzvÄ›dnou sluÅ¾bu a pÅ™ispíval penÄ›zi. Zde zaÄ•al psát také svou Velkou Didaktiku.

Naše cesta zaÄ•íná na zámku v Horní Branné, kde UÄ•itel národÅ¯ pobýval v zimÄ› 1627. V historické budovÄ› dnes sídlí kromÄ› obecního úÅ™adu také malé muzeum, pÅ™ipomínající Komenského zdejší pobyt a dílo. V r. 1627 Jan Amos také pÅ™echodnÄ› Å¾il na zámku Adama Zilvára ve VlÄ•icích, kde v knihovnÄ› našel inspiraci pro své nejznámÄ›jší pedagogické dílo Didaktica Magna. Pak se vrací zpÄ›t do Horní Branné a odtud definitivnÄ› odchází z vlasti. S celou rodinou a pÅ™áteli odjíÅ¾dí v zimÄ› 1628 po staré cestÄ› na ÄŒerný DÅ¯l kolem dnešních vápencových pokraÄ•uje smÄ›rem na Janské LáznÄ› a Å½acléÅ™. Jednoduchý památník na RÅ¯Å¾ovém palouÄ•ku v hraniÄní obci ÄŒern dnes pÅ™ipomíná místo, kde Jan Ámos Komenský navÅ¾dy opustil rodnou zemi.
My se však nad Janskými LáznÄ›mi obrátíme do vnitrozemí a pokraÄ•ujeme na VlÄ•ice a Hostinné, a odtud starou zemskou stezkou k horám s krásnými výhledy na celý hÅ™eben Krkonoš dojedeme do Vrchlabí.